

259/47 Nomb.

Förslag
till

Arbottna invallningsföretag

i Muskö socken och Stockholms län
Upprättat vid syn enligt vattenlagen
år 1944 av
Nils Risberg
Statens lantbruksingenjör.

U t l å t a n d e .

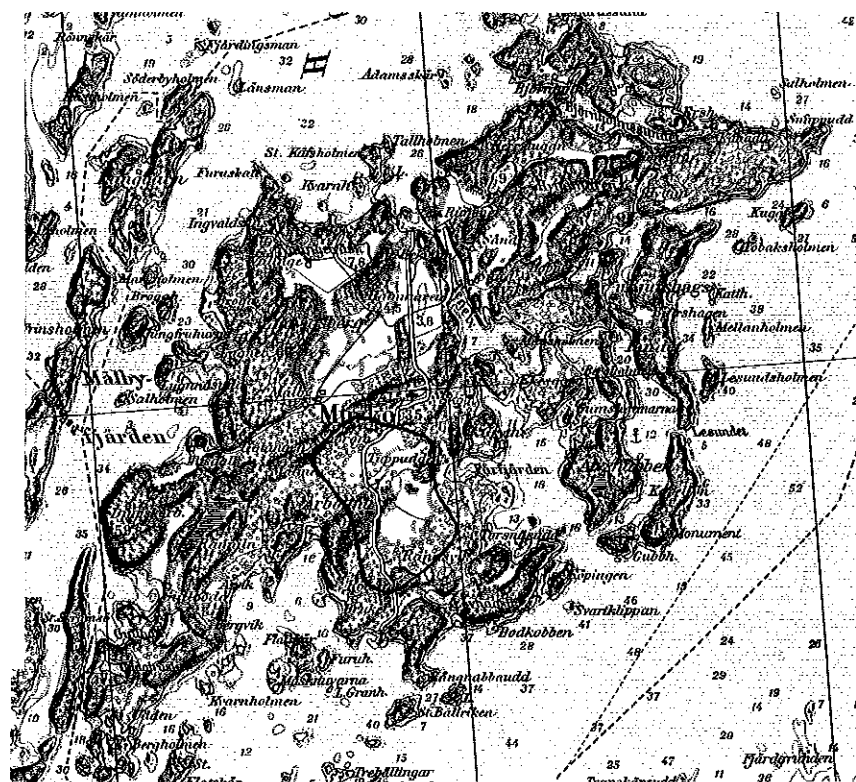
Synemännens utlåtande rörande
 genom invallning
 förbättrad utdikning/av mark tillhöran-
 de Arbottna ^{1 1 1} 1 2 3, Ekesgarn 1¹ och
 Gullboda 1¹ i Muskö socken och Stock-
 holms län, avgivet vid sådan syneför-
 rättning, som omförmäles i vattenlagen
 10 kap. 32 och följande paragrafer.

Läge.

Ifrågavarande avdikningsområde är beläget å
 Muskö omkring 1.5 km söder om Muskö kyrka. Å bifogade översikts-
 karta har avdikningsområdet markerats med gul färg varjämte även
 nederbördsområdets yttergränser markerats med en blå linje. Av-
 dikningsområdet utgöres av såväl odlad som ej odlad jord och om-
 fattar en areal av sammanlagt 21,35 hektar, vilken ligger i sam-
 band med övriga inägor omedelbart intill fastighetens ekonomibyg-
 gader. Jordmånens goda beskaffenhet samt dess läge föranleder
 sökanden att få denna areal bättre torrlagd.

Nederbördsområdet.

Avdikningsområdet tillhör ej något namngivet vat-

tensystem. Det ligger mellan de enligt Kungl. Kungörelsen den 13 april 1922 med nr:ris 62 och 63 betecknade nederbördsområdena.

Förordnande.

Genom länsstyrelsens förordnande av den 30 april 1944 erhö11 undertecknad i uppdrag att handlägga förenämnda förrättning och har på grund härav och i anslutning till av förrättningsökanden vid undersökningen och vid sammanträde i ärendet framställda yrkanden föreliggande plan för avdikningen upprättats.

Benämning.

Synemännen anse, att företaget bör betraktas som dikning i förening med pumpning och bestämma jämlikt vattenlagen 10 kap. 62 § att företaget skall benämnas Arbottna invallningsföretag.

Hinder mot företaget.

Företaget berör ej något av de förhållanden, som omförmälas i vattenlagen 7 kap. 38 och 39 §§.

Mot syneförrättningens handläggning eller företagets utförande har icke något hinder blivit anmält och har något

sådant ej heller av synemännen kunnat utrönas.

Sökanden äger all i företaget ingående mark.

Företagets omfattning.

Den i företaget ingående vattenskadade marken finnes å hithörande plankarta upptagen och har fullständig beskrivning häröver upprättats. Torrläggningen skall utföras medels pumpning. För områdets avdikning föreslås dels anläggning av pumpstation, vilken automatiskt sköter pumpningen dels upprensning av det med A-B betecknade avloppsdiket, vilket följer redan befintligt avlopp.

Avloppet har även markerats med tvenne jämnlöpande röda linjer.

Pumpstation skall uppföras vid den plats som markerats med A. Dess läge har dessutom angivits med röd fyrkant.

Nederbördsområde, vattenmängd och lutningsförhållanden m.m.

Nederbördsområdet har uttagits dels genom besiktning å marken dels med tillhjälp av ovannämnda översiktskarta och har beräknats till 2.5 km². Med hänsyn till nederbördsområdets beskaffenhet har maximiavrinningen beräknats till

150 liter pr. sek. och km^2 och medelavrinningen till 15 liter pr. sek. och km^2 . Maximivattenmängden skulle sålunda bli 0.375 $\text{m}^3/\text{sek.}$ och medelvattenmängden 0.038 $\text{m}^3/\text{sek.}$

Avloppets djup har föreslagits med hänsyn till en i förhållande till kostnaden för företagets utförande så vitt möjligt full torrläggning av i företaget ingående mark. För erhållande av något magasin har för sträckan A-7+10 föreskrivits en bottenbredd av 2.0 meter.

Å den vid förrättningen upprättade profilritningen äro avloppets djup vid var och en av de längs detsamma nedslagna avvägningspålarna angivna, varjämte höjden över det antagna jämförelseplanet av den blivande bottenlinjen vid ett flertal ställen angivits.

Någon direkt vallanläggning erfordras ej. De uppschaktade jordmassorna skola utplnaeras på ömse sidor om pumpstationen till höjden + 5.30.

Pumpanläggningen utföres enligt detaljritning. Pumpbrunnen, pumphuset, in- och utloppsrör, plintar m.m. skola utföras enligt de bestämmelser, som finnas införda i arbetsbeskrivningen (bil. C)

Mekanisk och elektrisk utrustning.

Pumpen.

Anläggningen skall utföras med 1 pump enligt A.B.

Finshyttans Bruks anbud n:r 28083, vilket bifogas (bil. G.)

Elektrisk energi erhålles från Muskö elektriska distributionsförening u.p.a. och har beräknats till 0.04 kronor.

Broar.

Företagets utförande medför ej ombyggnad av vare sig bro eller trumma.

Uppmätning.

För bestämmande av arealen vattenskadad mark samt för utrönande av varje ägofigurs höjdläge över medelvattenytan i avloppet, har den av företaget berörda marken blivit kartlagd och nätavvägd samt begränsad medels en kurva belägen på full torrläggningshöjd över nämnda vattenstånd, varvid för mark belägen på längre avstånd från avloppet tillagts erforderligt fall. Åker har betecknats med gul och äng med grön färg. Blå siffror angiva markens höjdläge över förrättningens jämförelseplan.

Jordvärdering.

Genom borrning har jordens värde med hänsyn till dess naturliga godhet och beskaffenhet och under förutsättning av omsorgsfull skötsel och fullständig torrläggning för varje ägofigur upptaxerats pr. hektar och finnas dessa värden för fullt torrlagda ägofigurer införda i kolumn 13 av värderingslängden (bil. F). För ägofigurer, vilka äro belägna lägre än full torrläggningshöjd över blivande medelvattenytan, vilka sålunda ej bliva fullt torrlagda, har en reducering av ovan angivna värden skett efter sådan grund, att all mark belägen över eller i jämnhöjd med 1,5 meter över nyssnämnda höjd ansetts hava torrläggningsgraden 1.0 d.v.s. de bliva fullt torrlagda, under det att mark belägen under ovan angivna höjdläge, ansetts hava torrläggningsgraden 0 d.v.s. deras blivande värde efter företagets utförande är ur torrläggningssynpunkt lika med 0. För sådan jord, som är belägen på sådant avstånd från avloppet att för dess torrläggning erfordras kostnad för upptagandet av fler avlopp än det i detta företag föreslagna har reducering av blivande värdet pr. hektar verkställt. Det blivande värdet finnes infört för såväl fullt torrlagda som icke fullt torrlagda ägofigurer i kolumn 13 av värderingslängden.

Vid beräkning av nuvarande värdet har all mark belägen under nuvarande medelvattenytan ansetts i sitt nuvarande skick värdelös medan mark belägen ovan den i momentet angående "Uppmätning" omnämnda kurvan ansetts ur torrläggningssynpunkt redan lämna full avkastning, varför den ej genom företagets utförande vinner någon förbättring. Markens nuvarande värde är därför beroende dels av det blivande värdet under förutsättning av full torrläggning och dels av dess höjdläge i förhållande till den försumpande vattenytan samt erhålles genom multiplicering av jordens värde i fullt torrlagt skick medels ett procenttal, som beror på respektive figurers höjdläge över sagda vattenyta. De härigenom erhållna värdena äro pr. hektar införda i värderingslängdens kolumn 11.

Skillnaden mellan blivande och nuvarande värdet eller s.k. förbättringsvärdet finnes infört i värderingslängdens kolumn 15 och avse dessa siffror värdet pr. hektar.

I värderingslängden hava slutligen de enligt ovan angivna regler uträknade blivande och nuvarande värdena samt förbättringsvärdena blivit för varje ägofigur med hänsyn till dess yttinnehåll beräknade och införda.

Båtnad genom företaget.

Den vattenskadade marken som kommer att förbättras genom företaget omfattar sammanlagt en areal av 21,35 hektar.

Dess blivande värde utgör 29.385,50 kronor

" nuvarande " " 10.073,30 "

Förbättringsvärde sålunda 19.312,20 "

Vattendomstolsavgift.

Jämlikt 11 kap. 95 § vattenlagen skall till länsstyrelsen erläggas en avgift av 1,50 kronor för tusen av värdeökningen såsom bidrag till kostnaderna för vattendomstolarnas organisation och verksamhet. Då i föreliggande fall värdeökningen uppgår till 19.312,20 kronor skall till länsstyrelsen erläggas ett belopp av 28,96 kronor och skall bestyrkt avskrift av denna bestämmelse tillställas länsstyrelsen. Vattendomstolsavgiften skall erläggas så snart utlåtandet vunnit laga kraft.

Ersättningar.

Beträffande ersättning för mark som åtgår för avloppets utvidgning samt för intrång genom jordupplag föreskriva synemännen jämlikt sakägarens därom gjorda uttalande att sådan

ej skall utgå.

För skada och intrång, som vid detta utlåtandes meddelande icke kunnat av synemännen förutses, må den, som lider skadan eller intrånget framställa anspråk på ersättning enligt bestämmelserna i vattenlagen 9 kap., dock skall sådant anspråk för att kunna upptagas till prövning anmälas hos Österbygdens vattendomstol inom fem år räknat från utgången av den för företagets fullbordande i detta utlåtande eller ock sedermera i anledning av sökt anstånd bestämda tiden. Är skadan eller intrånget av betydelse, gäller vad i 7 kap. 57 § vattenlagen andra stycket stadgas.

Fixpunkter.

Till ledning för arbetets utförande samt för kontrollering av detsamma finnas 2 fixpunkter anbragta på sätt av plan- och profilritningen närmare framgår. De skola noga bevaras och få ej döljas av jord eller annat. Borttages eller fördärvas desamma uppsåtligt är åtgärden belagd med straff enligt bestämmelserna i vattenlagen 13 kap. 14 §.

Arbetets utförande.

På grund av vad ovan anförts finna synemännen skäligen medgiva tillstånd till företaget.

Företaget skall, om sakägaren vill fullborda det samma, utföras i full överensstämmelse med det nu framlagda förslaget med hänsyn till såväl plan- som profilritningen och får börjas efter den 1 augusti 1944 och skall vara fullbordat senast före den 1 november 1948. Har företaget icke bragts till slut inom nyssnämnda tid vare frågan om företaget förfallen. Om giltigt skäl för dröjsmålet visas eller genom företagets inställande synnerligt men skulle uppstå, kan genom ansökan hos Österbygdens vattendomstol före nämnda tids utgång anstånd erhållas med företagets fullbordande på högst tio år.

Dikesjorden.

Den ur avloppet upptagna jordmassan skall såväl vid dess första upptagande som vid framtida rensningar uppläggas vid sidan av avloppet men får ej läggas närmare det nya avloppets kanter än 1 meter och skola jordvallarna på lämpliga ställen dock minst på var femtionde meter genomskäras för att bereda ytvattnet

från angränsande mark fritt avlopp, Jordvallarna få ej läggas med brantare sidolutning å den mot diket vända sidan än 1:1.

Avsättning.

Sedan arbetet blivit färdigt och om så erfordras under dess utförande skall det avsynas eller inspekteras av i länet tjänstgörande statens lantbruksingeniör eller annan av vederbörande myndighet därtill förordnad.

Underhåll.

Det här föreslagna avloppet skall årligen rensas från anhopade slam- och växtbildningar och skall detta arbete vara fullbordat senast den 1 oktober. Vid rensning skall iakttagas att bottenlinjen erhåller det å profilritningen angivna höjdläget.

Dämning, anläggning av vattningsplats m.m.

Dämning, anläggning av vattningsplats i avloppet eller annan åtgärd varigenom skada uppstår eller som hindrar vattnets fria lopp, må på inga villkor göras.

Talan mot förrättningen.

Den som önskar föra talan mot denna förrättning skall göra detta vid Österbygdens vattendomstol adr. Stock-

holm. För talans begärande skall sakägare inom sextio dagar räknat från denna dag till vattenrättsdomaren inlämna sina till vattendomstolen ställda besvär i tre exemplar och skola i dessa fullständigt upptagas klagandens alla påståenden samt skälen därtill.

Utlåtandets underställning.

Då i denna fråga någon underställning till vattendomstolen av detta utlåtande ej erfordras kommer i enlighet med 10 kap. 75 § vattenlagen detta utlåtande gå i verkställighet i den ordning, som för laga kraft ägande dom är stadgad för så vitt icke inom den i föregående moment stadgade tiden besvär inlämnats till vattendomstolen.

Arbottsna den 11 maj 1944

L. Eriksson
Statens lantbruksingenjör.

Ragnar Karlsson Sigge Eriksson.
Biträdande gode män.

Att besvär icke blivit inom den i 11 kap. 85 § vattenlagen föreskrivna tid hos vattendomstolen anförda över den syneförrättning, vid vilken förestående utlåtande avgivits; betygar Stockholm i Österbygdens vattendomstols kansli den 14 augusti 1944